

בירת המזרח התיכון: קאהיר היום בת שני מליון תושבים. ה"לידים" העניים גרים בשכונות העתיקות ואילו העשירים וה"אירופים" הקימו להם רובעים מודרניים, מרכזי שעשועים מפוארים ובתי-עסק משגשגים. בתמונה: בנין "אימוביליה" בן שלשיעשרה קומות בסוף.

העיר האביזה: זהו פירוש השם אלקאהירה, העיר "הצעירה" (באופן יחסי) שנבנתה לפני כ-300 שנה "בלבד" (לעומת אלכסנדריה, בת ה-2300) לכן רוב בנייניה העתיקים שמורים במצב טוב. בתמונה: באב אל-זויריה, שער בחומת העיר העתיקה.

כך ראיתי את מצרים

מאת כתב מיוחד

בפתח נמל אלכסנדריה עולה פילוט לאניה ובדי מומחה תופס הוא בהגה ומובילנו עד לרציף המעגן של חברת "מסגרי מריטים" הצרפתית. עם הורדת הסולם, עולים שני שוטרים חבושי תרבושים אדומים, לבדוק את תעודות הנוסעים ולהשיג לבל יסתגן מישהו לא כשר. ביחוד נוהרים הם פני עובד מישוה עם חותמת ציונית על דרכונו. אכן, טוב עשיתי שהחלפתי את דרכוני לפני שביקשתי רשיון כניסה למצרים.

צי התרבושים

במקום לגשת ישר לצריף בקורת המכס, שוטטתי מעט בשטח הנמל. רציפים שלמים עם מבנים ומחסנים ענקיים שפעם השתייכו לצי הבריטי, (אלכסנדריה שמשפה לו בסיס ראשי במזרח התיכון) עמדו שוממים למחצה. עליהם התנופה דגל הצי המלחמתי המצרי, וקצינים ומלחים, מהם כבועי ימאים ומהם בתרבושים אדומים, הנראים מגוחכים בצירוף המדים הלבנים, שוטטו שם. המקום הזכיר בית שתושביו עזבוהו, כי הוא נבנה לא בשביל "צי" כזה העומד לרשות ממלכת מצרים, אלא בשביל הצי המלכותי הבריטי, על אלפי אנשיו ומאות יחידותיו.

בבקורת המכס עבר הכל "חלק". דיברתי רק אנגלית, ולא הראיתי כל סימן הבנה כשדיברו הפקידים ערבית ביניהם. ליד שער הנמל עמדה שורה ארוכה של עגלות סוסים, מן הסוג שעוד אפשר היה לראות ביפו בזמן הערבים. יכולתי גם לנסוע במונית, אשר באלכסנדריה צבעיה צהוב ושחור אולם מ"גארי" אפשר לראות יותר טוב את הנעשה מסביב. העגלון נטל את המושכות בידו הצליף בסוס בשוט ארוך, ו"דיא", העגלה זזה.

שבוע בנות

הכרתי את אלכסנדריה היטב משרותי שם בימי המלחמה. ביחוד הרחוב הארוך, המולכלך והרועש מאלף קולות אשר עוברת בו החשמלית. זהו "רחוב האחיות" המפורסם, הסמוך לנמל, ואשר כל חייל שעבר במצרים הכירו. בשנת 1942 הופצה אלכסנדריה על ידי

הם תמיד יוצאים — ובכל זאת עוד ישנם. הם עזבו את אלכסנדריה וקאהיר, והתבצרו עוד יותר בסואץ ובפורט-סעיד. טמל-הר.א.פ. שותה קוקא-קולה, שעה שמומחה פורט-סעידי מחצה את נעליו, תמורת חצי גרוש

האיטלקים, והרחוב הזה יחד עם כל הרובע שמסביבו נפגעו קשה. לא ידוע אם הדבר נעשה בכונה, אולם שם הרגו האיטלקים מאות רבות של חיילים בריטיים. כי רובע זה הוא רובע בתיהונות הרשמיים. רק כל חנות עשירית אינה בית-בושת או קאבארט. אך עתה, עם עזיבת האנגלים, נראה הרחוב שקט יותר, פחות מגוון, והרבה מבתי המרוח הפכו בתי מסחר למזכרות לתיירים.

פרש תורכי ומצבה רומית

הנה עונבים אנחנו את הרחוב הרועש ונכנסים לככר גדולה אשר במרכזה מזדקר פסל של פרש מזוקן בלבוש תורכי מלפני כמה דורות. זהו מוחמד עלי, מיסד השושלת המצרית הנוכחית. בצד השני של הככר עומדת מצבה רומית מפוארת משיש לבן מבריק. אין זו תגלית ארכיאולוגית עתיקה, אלא מצבת זכרון שהאיטלקים בנו על חשבונם לזכר איסמעיל פאשא, בנו של מוחמד עלי.

כמו האנגלים

כל הזמן אני מקבל הסברות על הסביבה מפי העגלון, המדבר בשטף בשפה שהיא ספק אנגלית, ספק ערבית. ובכל הודמנות הוא מזכיר כמה הוא מצטער שהאנגלים עזבו. "כל הורים הם גיבוי לב", הוא אומר, "חאר לך שאחר נסיעה שמחירה רק עשרה גרוש, הם נותנים לי בקשיש עוד עשרה גרוש". הוא נאנח אנהה עמוקה, לזכר ימים טובים שאינם עוד, וממשיך, "יס סר, לו היה הדבר תלוי רק בבני-ערב, אזי היינו מוזמן גועים ברעב, אנחנו העניים. בזמן המלחמה עם היהודים שוטטו כאן קצינים וחילים שלנו כמו שפשישים, היו שרים וצועקים ומרגישים את עצמם לורדים, כמו האנגלים. אבל כשהיו צריכים לשלם דמי נסיעה, עמדו על המקח על כל מיל".

אנו נוסעים בכביש רחב, מחולק לשנים ע"י שדרה צרה. זהו הקורניש, הטיילת המשתרעת לאורך יותר מעשרה ק"מ על שפת ימה של אלכסנדריה, מארמון המלך בראם-אל-טיין עד הארמון השני של מונתזה.

ליד גן ציבורי גדול פונה העגלון ימינה ואנו נעצרים ליד השער של מלון מטרופולי, בנין מפואר בעל ארבע קומות. זהו אחד בשרשרת של בתי מלון הפזורים במצרים ובישראל, ביניהם גם מלון המלך דוד בירושלים.

בזמן האנגלים היה מלון זה תפוס בעיקר על ידי קצינים גבוהים ודיפלומטים. בעונת הקיץ היו משתכנים בו גם חברי הממשלה המצרית. עתה היה לי הרושם כי הייתי הלא-ערבי היחיד בכל הבנין. כי לא רק מיניסטרס ופקידי ממשלה גבוהים, העוברים לאלכסנדריה למשך חדשי הקיץ, ישבו שם, אלא גם ערבים עם כפיות או התרבושים הגבוהים של סוריה, השייכים כנראה למשלחות לוועידת הליגה הערבית שהתכנסה באלכסנדריה.

שבועתי כיבושים

אחד מהם בעיקר משך את תשומת לבי. היה זה גבר צעיר כבן 30, לבוש אירופית ומהודר, ועל ראשו כפיית משי לבנה. בהודמנות הראשונה הזמנתי להצטרף אלי, והוא נענה באדישות גמורה. שמו היה משהו דומה לסעיד חילמי, אחד מיועצי המשלחת הלבנונית. אולם לפי דיבורו ניכר היה כי אין הוא בן הארץ אשר הוא מייצג. ואמנם הודה בדבר, הנו ערבי חיפאי ש"גלה" לביירות.

מצרית טיפוסית: זוהי טוראיה חמד בפאקולטה לרפואה באוניברסיטת פארוק היא בת 19 וכדוגמה לקחה לעצמה את האם

בת סודאן: הערבית שפה זרה לה. היא נה, כי כסודאן קשים החיים. עתה היא משפחה בקאהיר. משכורתה: לירה

